

๑. **ชื่อผลงาน** การเพิ่มความครอบคลุมการให้บริการการคัดกรองโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงในประชาชนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไปอำเภอปากท่า เพื่อลดโอกาสการเกิดโรคและการรักษาที่ทัน่วงที

๒. ปัญหาและสาเหตุ (Problem)

๒.๑ อัตราความครอบคลุมของการคัดกรองประชาชนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไปอำเภอปากท่า จากข้อมูลปี ๒๕๕๙, ๒๕๖๐, ๒๕๖๑, ๒๕๖๒, ๒๕๖๓ พบผู้ป่วยรายใหม่ ๒.๙๐, ๒.๔๙, ๒.๐๗, ๑.๘๙, ๐.๙๖

๒.๒ ผู้มารับบริการคัดกรองโรคจำนวนน้อยในแต่ละครั้งต้อง (เก็บตก) และยังมีบางคนที่ยังไม่ให้ความสำคัญกับสุขภาพให้ความสำคัญกับเรื่องอาชีพมากกว่าสุขภาพ

๒.๓ ประชาชนบางคนไม่ได้รับการคัดกรองโรคและไม่ได้รับการวินิจฉัยโรคมามาก่อน ปัญหาในกลุ่มผู้ป่วยที่ยังไม่ได้รับการรักษา การป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรค และการลดอัตราการตาย

๓. เป้าหมาย (Purpose)

เพิ่มความครอบคลุมการให้บริการการคัดกรองโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงในประชาชนอายุ ๓๕ ขึ้นไป (Type ๑,๓) ที่ไม่เคยวินิจฉัยป่วยด้วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง เพื่อลดโอกาสการเกิดโรคและการรักษาที่ทัน่วงที (คัดกรองไตรมาส ๑-๒)

วัตถุประสงค์เฉพาะ

๑. การเพิ่มความครอบคลุมการบริการคัดกรองความดันโลหิตและเบาหวานตามมาตรฐาน
๒. การวินิจฉัยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงได้อย่างทัน่วงทีเพื่อลดโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน

๔. ตัวชี้วัดเพื่อการบรรลุเป้าหมาย (Performance Indicator)

ประชาชนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรองโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐

๕. กระบวนการแก้ไขเปลี่ยนแปลง (Process of Improvement)

๑. จำแนกข้อมูลหมู่บ้านตามเขตรับผิดชอบกลุ่มเป้าหมายคัดกรองประชาชนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป (Type ๑,๓) ที่ไม่เคยวินิจฉัยป่วยด้วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง
๒. ประสานทีมสหวิชาชีพในการออกคัดกรองในชุมชน
๓. พัฒนาบุคลากรเจ้าหน้าที่สาธารณสุข/อสม./ผู้นำชุมชนทบทวน/อบรมเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะในการเฝ้าระวังและแนวทางการจัดบริการคัดกรองสุขภาพ
๔. ประสานอสม./ผู้ใหญ่บ้าน/อปท.ในการลงพื้นที่ออกคัดกรองในชุมชน
๕. ให้พื้นที่กำหนดวันเวลาออกคัดกรองตามปฏิทินชุมชนของแต่ละหมู่บ้าน (ในช่วงเวลาที่เรากำหนด) และช่วยประชาสัมพันธ์พร้อมนัดกลุ่มเป้าหมาย
๖. ออกคัดกรองตามวันที่ระบุในพื้นที่ (เวลา ๐๖.๐๐-๐๙.๐๐น.)
๗. ประมวลผลการคัดกรองรอบที่ ๑ เก็บตรรอบที่ ๒
  - ๗.๑ ให้ประชาชนเตรียมความพร้อมออกคัดกรองในส่วนที่ยังไม่เข้ามาใช้บริการ

๗.๒ ให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดในช่วงเวลาที่เรากำหนดเวลาที่ต้องการ เช่น ในชุมชนมีงานศพเกิดขึ้นในหมู่บ้านผู้ใหญ่วัยบ้านแจ้งประสานเลื่อนเจ้าหน้าที่ออกคัดกรองและกำหนดเวลาใหม่

๖.ผลของการเปลี่ยนแปลง (Performance)

ตาราง ก. ข้อมูลแสดงจำนวนและร้อยละผู้ที่ได้รับการคัดกรองโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (โรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ อำเภอปากท่อ จังหวัดอุตรดิตถ์

โรค	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
โรคเบาหวาน	จำนวน ๕,๐๐๗ ร้อยละ ๘๑.๑๕	จำนวน ๕,๖๖๓ ร้อยละ ๙๑.๕๗	จำนวน ๕,๗๔๖ ร้อยละ ๙๒.๒๑	จำนวน ๕,๗๑๑ ร้อยละ ๙๒.๔๕	จำนวน ๕,๖๖๘ ร้อยละ ๙๒.๕๘
โรคความดันโลหิต	จำนวน ๔,๔๒๘ ร้อยละ ๘๕.๑๗	จำนวน ๔,๖๕๘ ร้อยละ ๙๑.๗๐	จำนวน ๔,๙๐๒ ร้อยละ ๙๑.๙๒	จำนวน ๔,๗๘๐ ร้อยละ ๙๒.๐๐	จำนวน ๔,๖๒๗ ร้อยละ ๙๒.๔๕

จากตาราง จากการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและร้อยละผู้ที่ได้รับการคัดกรองโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เมื่อมีการทบทวนกระบวนการทำงานเป็นทีม มีผลของการคัดกรองที่ดีขึ้นจากรายงานสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓ พบว่า จำนวนและร้อยละการคัดกรองโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๙๐ จากปัญหาการออกคัดกรองเก็บตกหลายครั้งในแต่ละชุมชนแบบแค่ประตูบ้าน โดยมีการพัฒนากระบวนการคัดกรองในชุมชน ให้ชุมชนกำหนดวันเวลาออกคัดกรองตามปฏิทินชุมชนของแต่ละหมู่บ้าน (ในช่วงเวลาที่เรากำหนด) และช่วยประชาสัมพันธ์พร้อมนัดกลุ่มเป้าหมาย

๗.แนวทางการปรับปรุงต่อไป (Process for other Improvement)

พัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (Routine to research; R๒R) เพื่อค้นหาองค์ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนา งานประจำให้ดียิ่งขึ้นนำไปพัฒนาต่อยอดในปีต่อไป

๘. ผู้รับผิดชอบ (Person or Department)

ชื่อผู้รับผิดชอบ : นางสาวอรุณรัตน์ บุญคำ ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
ชื่อองค์กร : กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม โรงพยาบาลปากท่อ
ที่อยู่ : ๒๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลปากท่อ อำเภอปากท่อ จังหวัดอุตรดิตถ์ ๕๓๑๖๐
โทรศัพท์ : ๐ - ๕๕๔๘ - ๙๓๓๙ ต่อ ๑๑๘ , โทรสาร ๐ - ๕๕๔๘ - ๙๑๑๕
Email : Arunrat๗๗๙@gmail.com

.....